INSTITUT DRUŠTVENIH ZNANOSTI IVO **PILAR**

Biblioteka **Posebna izdanja**

Dražen Živić

GRAD I NJEGOVI LJUDI
Demografske promjene u Gradu Vukovaru uoči, tijekom i nakon Domovinskoga rata

Biblioteka **Posebna izdanja**
Dražen Živić:
Grad i njegovi ljudi
Demografske promjene u Gradu Vukovaru uoči, tijekom i nakon Domovinskoga rata

Nakladnik
Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
Zagreb, Marulićev trg 19/1
tel.: 01 4886 800, www.pilar.hr

Za nakladnika
Prof. dr. sc. Željko Holjevac

Sunakladnik
Državni arhiv u Vukovaru

Za sunakladnika
Petar Elez, prof.

Urednik
Dr. sc. Mateo Žanić

Izvršna urednica
Mirjana Paić-Jurinić

Recenzenti
Akademik Anđelko Akrap
Doc. dr. sc. Sandra Cvikić
Izv. prof. dr. sc. Monika Komušanac
Prof. dr. sc. Nenad Pokos

Grafički urednik
Nenad B. Kunštek

Oblikovanje korica
Zlatko Rebernjak

Fotografija
Darko Puharić

Tisak
Tiskara Zelina
rujan 2026.

ISBN 978-953-8404-58-0

CIP zapis je dostupan u nacionalnom skupnom katalogu knjižničnog sustava Bukinet (katalog.bukinet.hr) pod brojem 991006051408909366.

Copyright © 2026. – Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb

Pripremu i tisak knjige financijski su pomogli Grad Vukovar i Vukovarsko-srijemska županija.

Dražen Živić

GRAD I NJEGOVI LJUDI

Demografske promjene u Gradu Vukovaru uoči, tijekom i nakon Domovinskoga rata

INSTITUT DRUŠTVENIH ZNANOSTI IVO PILAR

DRŽAVNI ARHIV U VUKOVARU

Zagreb – Vukovar, 2026.

Fotografije
Područna konzervatorska služba Vukovar
Ministarstvo kulture i medija (fotografije 4, 5, 6, 7, 21, 22 i 23)
Muzej vučedolske kulture (fotografija 12)
Marija Živić (fotografije 1, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18 i 19)
Dražen Živić (fotografije 2, 3, 8, 13, 20, 24, 25, 26 i 27)

Zemljovidi
Bojnik Franjo Čanaki (zemljovidi 2 i 3)
Dr. sc. Nikola Šimunić (zemljovidi 1 i 4)

Knjiga je nastala u sklopu projekta „Transformacije lokalnih zajednica u Republici Hrvatskoj. Globalni izazovi i razvojni potencijali (LozaRH)", koji financira Europska unija – NextGeneration EU (01/08-73/23-2519-11).

Financira
Europska unija
NextGenerationEU

Zahvaljujem Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskoga rata na ustupljenom izvatku iz Računalne baze žrtava iz Domovinskog rata koji se odnosi na Grad Vukovar. Ujedno, zahvaljujem Upravi za zatočene i nestale Ministarstva hrvatskih branitelja na ustupljenim podatcima iz djelokruga njezinoga rada.

Zahvaljujem Područnoj konzervatorskoj službi Vukovar Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske na dopuštenju za korištenje fotografija iz fonda Posebne komisije za procjenu ratne štete na nepokretnim kulturnim dobrima na području Grada Vukovara (Vukovarsko-srijemska županija) kao i Muzeju vučedolske kulture na ustupljenom slikovnom materijalu.

Zahvaljujem dr. sc. Sandri Cvikić na ustupljenim digitaliziranim primjercima hrvatskoga i srpskoga izdanja *Vukovarskih novina*, objavljenih u razdoblju 1992. – 1997. godine.

Knjiga je objavljena u prigodi obilježavanja 35. godišnjice *Vukovarske bitke* i *Dana sjećanja na žrtvu Vukovara 1991. – 2026.*, 35. godišnjice osnutka Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar i 20. godišnjice djelovanja Područnoga centra Instituta Pilar u Vukovaru.

Ali rušenje gradova neće nam nikada zaboraviti.
Bićemo – i to baš mi, srpska strana –
bićemo upamćeni kao rušitelji gradova, novi Huni.
Užas zapadnog čoveka je razumljiv.
On već više stotina godina čak ni etimološki
ne razdvaja pojmove „grad" i „civilizacija".
Besmisleno rušenje gradova on ne može,
ne ume drukčije shvatiti do kao manifestno, siledžijsko
suprotstavljanje najvišim vrednostima civilizacije.

Bogdan Bogdanović, 1992.
Druga Srbija – 10 godina posle 1992 – 2002,
Beograd, Helsinški odbor za ljudska prava Srbije, 2002.

Morate iznova graditi. Prvo svoju prošlost, tražiti svoje korijenje,
zatim svoju sadašnjost, a onda, ako vam ostane snage,
uložite je u budućnost. I nemojte biti sami u budućnosti.
A grad, za nj ne brinite, on je sve vrijeme bio u vama.
Samo skriven. Da ga krvnik ne nađe. Grad – to ste vi.

Siniša Glavašević, 1991.
„Priča o gradu", *Priče iz Vukovara*
Zagreb, Matica hrvatska, 1992.